

Vårdhygieniska rekommendationer gällande vistelse utomhus med anhörig och frisörbesök/fotvård för personer boende på särskilt boende för äldre

Utfärdare: Maria Marklund, hygienläkare
Gunilla Persson tf smittskyddsläkare

Fastställande: 2020-09-15

Förändring sedan föregående version (20200727): tillägg att munhälsobedömning av tandhygienist rekommenderas att kunna ske på boendet med goda hygienrutiner. Förtydligande att antikroppsintyg inte behöver vara i pappersform.

Från och med 1 april 2020 råder ett generellt besöksförbud vid alla äldreboenden i landet. Syftet är att skydda de äldre från att smittas av covid-19. Verksamhetsansvariga för boenden får göra undantag i enskilda fall om det finns särskilda omständigheter och om risken för spridning av coronaviruset är liten. Författningen uppdaterades 13:e juli 2020.

Besök utomhus är fortfarande det som i första hand eftersträvas. Vårdhygien och Smittskydd föreslår att när promenader eller besök utomhus sker så ska den anhörige vara informerad muntligt och skriftligt av chef på boendet om vilka restriktioner som gäller som att till exempel hålla 2 meters avstånd, ha en god handhygien och aldrig komma till boendet om man har infektionssymtom. När den boende behöver rullstol kan ett avstånd på 2 meter inte hållas. Den anhörige informeras då om att hålla så långt avstånd som möjligt när rullstolen körs. Den anhörige bör också vid varje tillfälle svara på frågor om infektionssymtom och om den träffat någon med covid-19 de senaste 10 dagarna.

Förekomst av antikroppar för covid-19 hos en symtomfri anhörig/besökare kan underlätta för besök inomhus. Antikroppstestet bör inte vara äldre än sex månader och ha genomförts i enlighet med rekommendationerna i Folkhälsomyndighetens vägledning för antikroppspåvisning. Vårdhygien och Smittskydd Västerbotten rekommenderar att ett intyg på detta uppvisas där det även framgår från utförande laboratorium om testen är utförd i enlighet med gällande rekommendationer.

Verksamhetsansvariga som bedömer om det kan användas som underlag i bedömningen.

Vårdhygien avråder starkt från att vårdtagare följer med sin anhörige till annan boendemiljö som ex det boende man själv tidigare haft eller den anhöriges boende.

Symtom att efterfråga hos anhöriga vid varje besök är till exempel:

- Hosta
- Feber
- Huvudvärk
- Muskelvärk
- Bortfall av smak- och luktsinne
- Magbesvär

Individuella bedömningar rekommenderas angående om anhörig ensam kan vara med vårdtagaren utomhus eller om personal från boendet ska följa med.

Frågor har också kommit till Vårdhygien och Smittskydd om hur frisörbesök, fotvård, tandläkarbesök och liknande kan hanteras. Munhälsobedömning av tandhygienist på boendet är en annan fråga som vi fått till oss. Vi rekommenderar att detta organiseras så att risken för smitta minimeras. Det innebär till exempel att tillse att frisör/fotvårdare, tandhygienist eller motsvarande är frisk när tjänsten utförs, dvs saknar symtom på infektion med covid-19 och inte heller har en känd exponering för covid-19.

Det kan man göra genom att alltid fråga efter detta vid varje tillfälle tjänsten ska utföras. Den person som utför fotvården eller klipper vårdtagaren kan också bära munskydd och ska vara väl informerad om följsamhet till basala hygienrutiner. Samma gäller tandvårdspersonal som utför sittarbete på det särskilda boendet. Vårdtagaren ska givetvis också vara symtomfri. Tandvård är att likställa med hälso- och sjukvård och ska genomföras om behov föreligger. Såväl tandläkarbesök som besök hos frisör/fotvård ska organiseras så att vårdtagaren undviker vistelse i väntrum eller exponering från andra kunder. Vårdtagaren ska också få hjälp med att hålla fysiskt avstånd till andra människor på väg till och från besöket samt få hjälp med handhygien.

Källa

Socialstyrelsens allmänna råd om tillämpningen av förordningen (2020:163) om tillfälligt förbud mot besök i särskilda boendeformer för äldre för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19

Folkhälsomyndighetens vägledning för antikroppspåvisning Version 3, 2020-06-30